

EKII – EMISIJAS KVOTU IZSOLĪŠANAS INSTRUMENTS

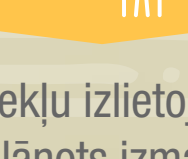
Latvija kopā ar citām ES dalībvalstīm apņēmusies līdz 2050. gadam sasniegt klimatneitralitāti – atmosfērā emitējot tikai tik lielu siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju apjomu, kādu spēj absorbēt daba – meži, okeāni un augsne

No 2012. gada Latvijā ir pieejams EKII – finanšu līdzekļi, kas ir vērsti tikai uz klimata politikas mērķu sasniegšanu

Valsts kontroles revīzija

Vai EKII līdzekļi tiek plānoti izmaksu efektīvā veidā?

Revīzijā secinājām

EKII līdzekļu izlietojums joprojām netiek plānots izmaksu efektīvā veidā

EKII LATVIJĀ 2012.–2023. GADĀ

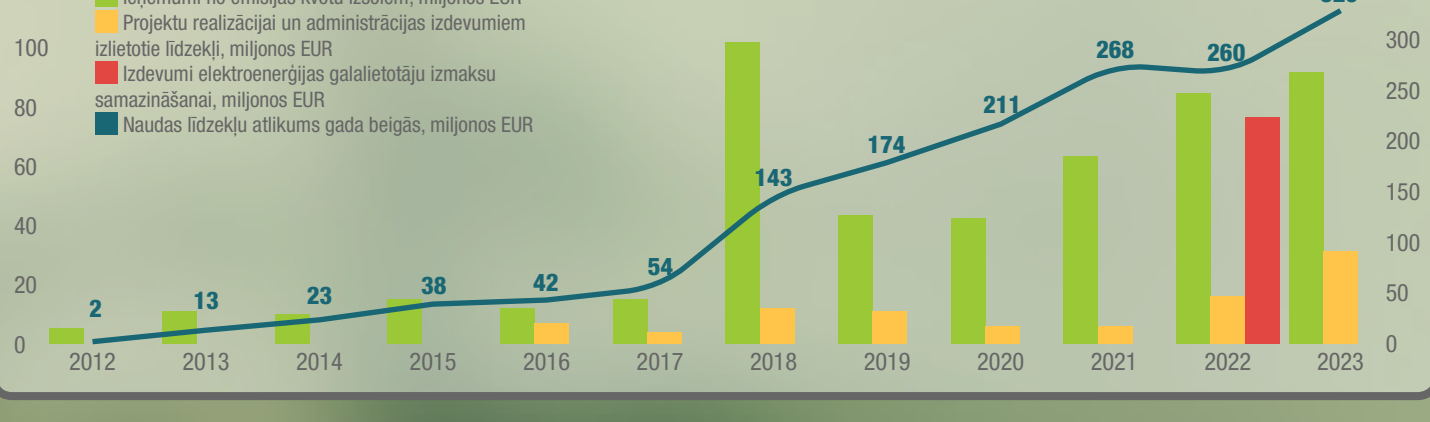
ATLIKUMS (31.12.2023.) ▶ 320 milj. EUR

Valsts kašē, no tiem ▶ **29 milj. EUR** paredzēts izmaksāt saskaņā ar projektu līgumiem

Neizmantotā atlikuma vērtība samazinājusies par ▶ **70 milj. EUR**

EMISIJAS KVOTU IZSOĻU IEŅĒMUMI, IZDEVUMI UN ATLIKUMS GADA BEIGĀS

2012.–2023. GADĀ

SEG EMISIJU SAMAZINĀŠANA NENOTIEK AR MAZĀKO FINANŠU LĪDZEKĻU IZLIETOJUMU, TĀDĒJĀDI NEVEICINOT LATVIJAI NOTEIKTO SEG EMISIJU SAMAZINĀŠANAS MĒRĶU SASNIEGŠANU

Līdz šim EKII finansējums nav ieguldīts izmaksu efektīvāko pasākumu īstenošanā

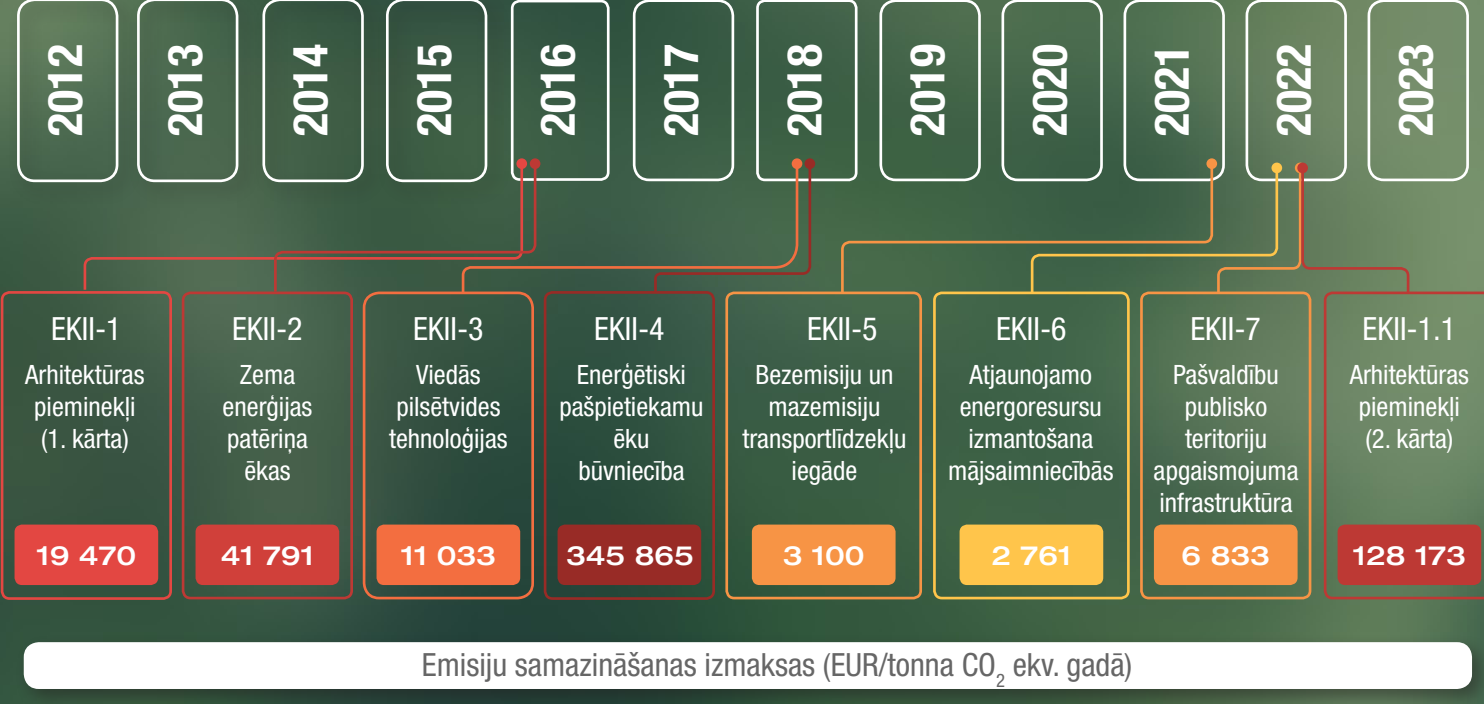
Pieejamais EKII finansējums ilgstoši netiek izmantots klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumu īstenošanai

Nav radīti priekšnosacījumi izmaksu efektīvu EKII pasākumu plānošanai

EKII PROJEKTU KONKURSI NAV IZMAKSU EFEKTĪVI

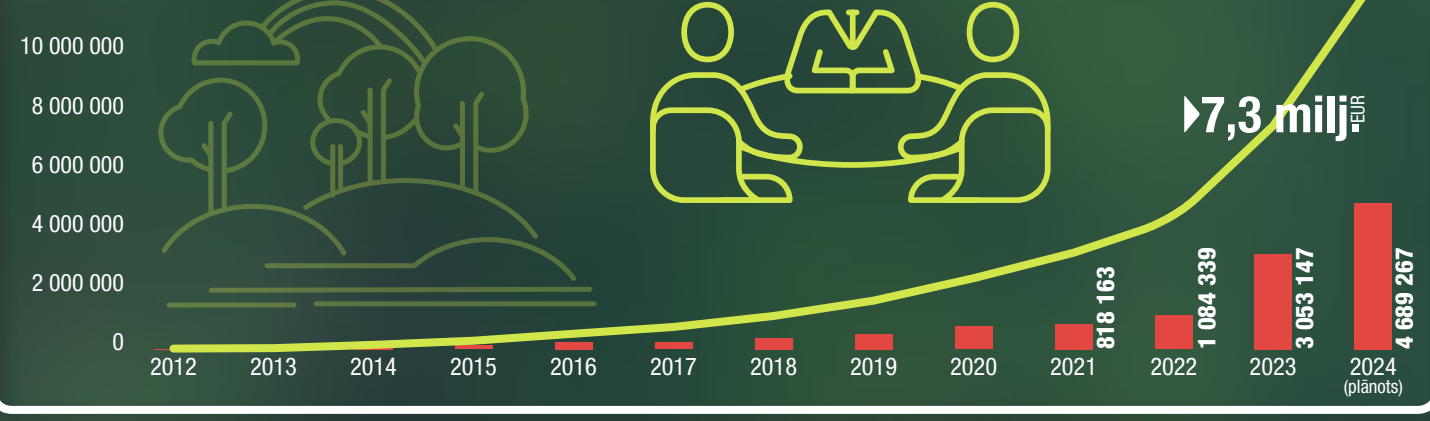
EKII projektu konkursos vidēji 1 tonnai SEG emisijas samazināšanai gadā no EKII finansējuma izlietoti **▶ 7785 EUR**

Emisiju samazināšanas izmaksas (EUR/tonna CO₂ ekv. gadā)

Valsts kontrole jau 2017. gadā revīzijā secināja, ka EKII-1 un EKII-2 projektu konkursos ir 35 reizes augstākas emisiju samazināšanas izmaksas nekā vidēji visos iepriekš īstenotajos Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta projektu konkursos, bet pēc revīzijas sekojošos EKII-1.1 un EKII-4 projektu konkursos emisiju samazināšanas izmaksas bija vairākas reizes augstākas

ADMINISTRĀCIJAS IZDEVUMI NO EKII LĪDZEKĻIEM

līdz 31.12.2022. – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

No 2023. gada EKII administrācijas finansējums paredzēts 26 amata vietām, kas ir par 10 vairāk nekā 2022. gadā

no 01.01.2023. Klimata un enerģētikas ministrija (KEM)

No šī finansējuma atlīdzību izmaksā ne tikai ar klimata jomu tieši saistītajiem darbiniekiem, bet 100 % apmērā arī citiem KEM darbiniekiem, piemēram, valsts sekretāram, ministra biroja vadītājam, parlamentārajam sekretāram

Ministru kabinets 2024. gadā atbalstīja 21 jaunas amata vietas izveidi KEM

Nemainot līdzšinējo tendenci, no EKII finansētā atlīdzības un kopējie administrēšanas izdevumi turpinās pieaugt

REVĪZIJĀ SNIEGTI 4 IETEIKUMI tos ieviešot

visi atlasītie prioritārie EKII pasākumi tiks balstīti uz izmaksu efektivitātes aprēķiniem

izmaksu efektivitāte atlasītajos prioritārajos EKII pasākumos uzlabosies vismaz par 30 %, salīdzinot ar līdzšinējo izmaksu efektivitāti

no EKII finansējuma apmaksājamo administrācijas izdevumu apmērs nepārsniegs 7 % no EKII projektu konkursos izmaksātā finansējuma gadā

iegūtie līdzekļi no emisijas kvotu izsolēm tiks izlietoti vidēji 3 gadu laikā

CO₂ ekv. – Oglekļa dioksīda ekvivalents ir uzskaites vienība, ko izmanto dažāda veida SEG emisiju konsolidēšanai. Emisijas koriģē, pamatojoties uz globālās sasiļāšanas potenciālu, kas aprēķināts saskaņā ar to ietekmi uz globālo sasiļāšanu attiecībā pret oglekļa dioksīdu, un kas tīrēts kā oglekļa dioksīda ekvivalents.

Latvijas Republikas Valsts kontrole

ATBILDĪGUMS

SADARBĪBA

ATTĪSTĪBA

© Valsts kontrole